



การวิเคราะห์คำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอน  
ปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ  
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์



โดย  
จินตนา ฉัตรบุรณานันท์ และคณะ

สนับสนุนงบประมาณโดย  
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์  
ประจำปีงบประมาณ 2556

การวิเคราะห์คำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอน  
ปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ  
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

โดย

จินตนา ฉัตรบูรณานันท์ และคณะ



สนับสนุนงบประมาณโดย  
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์  
ประจำปีงบประมาณ 2556

## กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี  
ที่จัดสรรงบประมาณอุดหนุนเป็นทุนในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์ทั้ง 4 ท่านที่  
ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ อาจารย์ทุกท่านที่ให้กำลังใจและให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและเอกสารใน  
การศึกษาครั้งนี้

จินตนา ฉัตรบุรณานันท์ และคณะ

กันยายน 2557



## บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : UNi006 / 2556  
 ชื่อโครงการ : การวิเคราะห์คำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชา  
 ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์  
 ชื่อนักวิจัย : นางจินตนา ฉัตรบูรณานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัลยา นามสงวน และ  
 นางสาวอังคณา ชัยเดชโกสิน

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 – 2555 2) ศึกษาความคิดเห็นขออาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา และ 3) พัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูป VocabProfile ในการวิเคราะห์ความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอน และแบบสอบถามกึ่งโครงสร้าง ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นขออาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยพบว่า ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มีคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำแรก มากที่สุด 789 ตระกูลคำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 79.1 จากนั้นเป็นคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำถัดมา 319 ตระกูลคำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 7.2 และพบคำศัพท์วิชาการจำนวน 186 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.4 เมื่อสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่า ผู้สอนเห็นความสำคัญของคำศัพท์วิชาการในการเรียนระดับอุดมศึกษา โดยผู้สอนได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการสอน และมีความเห็นว่า การสอนความหมายของคำศัพท์ ควรให้วิธีการเรียนทางตรง โดยใช้กิจกรรม บรรยายอย่างละเอียด มีภาพประกอบ และมีตัวอย่างอ้างอิงอย่างชัดเจน และ ผู้วิจัยพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งนักศึกษาสามารถศึกษาคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ที่ <http://www.fine-arts.dx.am>

คำสำคัญ : การศึกษาคำศัพท์, คำศัพท์วิชาการ, VocabProfile

E-mail Address: jeabjin@hotmail.com, kanlaya\_namsanguan@hotmail.com, kanlata@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 ตุลาคม 2555 - 30 กันยายน 2557



## Abstract

Code of project : UNi006 / 2556

Project name : Vocabulary Occurrences: An Analysis of English Course for Remedial Project Books, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Researcher name : Mrs. Jintana Chatburapanun Asst. Prof. Dr. Kanlaya Namsanguan Miss Angkana Chaidejkosin

The purposes of this study were to 1) investigate the number and frequency of vocabulary occurrences in English Course for Remedial Project Books, Rajamangala University of Technology Rattanakosin 2) investigate teachers' opinions and problems of teaching vocabulary in English Course for Remedial Project and 3) develop an activity to improve students' vocabulary knowledge.

The tools used in this study were VocabProfile, a program for investigating number and frequency of vocabulary and a semi-structure interview form for investigating teachers' opinions.

The results were revealed that the first 1,000 frequency words were found the most, 789 word families (79.1%). The next 1,000 frequency words were found 319 word families (7.2%). The academic words were found 186 word families (3.4%). Most teachers realize that vocabulary is necessary for students in higher education level and the teachers need to use planned activities or direct methods for improving students' vocabulary knowledge. An application program which available on <http://www.fine-arts.dx.am> was created as a media for students to study vocabulary.

Keywords: Vocabulary Study, Academic Words, VocabProfile

---

E-mail Address : jeabjin@hotmail.com, kanlaya\_namsanguan@hotmail.com, kanlata@hotmail.com

Period of project: October 1<sup>st</sup> 2012 – September 30<sup>th</sup> 2014

## สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
<b>บทที่ 1 บทนำ</b>	<b>1</b>
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
3. ขอบเขตของการวิจัย	4
4. นิยามศัพท์	5
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
<b>บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</b>	<b>7</b>
1. ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์	7
2. การรับรู้คำศัพท์	13
3. การเรียนการสอนคำศัพท์	16
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
<b>บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย</b>	<b>22</b>
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
2. กรอบทฤษฎีในการวิจัย	22
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย	24
<b>บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</b>	<b>25</b>
1. ผลวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 – 2555	25
2. ผลการศึกษาความคิดเห็นขออาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา	27
3. ผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา	28
<b>บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</b>	<b>32</b>
1. สรุปผลการวิจัย	33
2. การอภิปรายผลการวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่มที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 – 2555	34

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. การอภิปรายผลการการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชา ภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา	36
4. การอภิปรายผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้ เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา	37
5. ข้อเสนอแนะ	38
บรรณานุกรม	39
ประวัติผู้วิจัย	45





## สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. องค์ประกอบของการเรียนรู้คำศัพท์	9
2. ความสัมพันธ์ของประเภทของความรู้ด้านคำศัพท์และประเภทของกิจกรรม การเรียนการสอน	10
3. จำนวนคำศัพท์ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ	25



## สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ขั้นตอนสำคัญในการรับรู้คำศัพท์ 5 ขั้นตอน	14
2. หน้าหลักของ Fine Arts Learning List Program	28
3. Fine Arts Learning List Presenter	29
4. Fine Arts Learning List Definer	30
5. Fine Arts Learning List Highlighter	31



## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบัน คงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลของโลกที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย และเข้ามามีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของผู้คนจำนวนไม่น้อย จากอิทธิพลของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่งผลให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการประกอบอาชีพ (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2553)

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาไทยหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อต้องการศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเครือข่ายส่งมอบคุณความรู้ และเพื่อประกอบอาชีพในสังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศตามความต้องการของตลาดแรงงาน ในปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการติดต่อสื่อสาร แลกดำเนินธุรกิจกับชาวต่างประเทศและชาติต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น แตกต่างจากการเรียนรู้ภาษาแม่ เนื่องจากในการเรียนรู้ภาษาแม่ ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงรูปแบบภาษา กับความคิด โลกและสรรพสิ่งตามธรรมชาติ และสังคมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ ซึ่งเรียกการเชื่อมโยงนี้ว่ากระบวนการกำหนดชื่อหรือกระบวนการให้นาม (Lyons, 1977)

การศึกษาคำศัพท์เป็นปัจจัยหนึ่งในการเรียนภาษา และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้เรียนที่กำลังเรียนภาษาโดยเฉพาะ (Zimmerman, 1997) อีกทั้ง Nault (1982) ยังกล่าวว่า คำศัพท์นั้นถือเป็นสื่อกลางพื้นฐานในการสื่อสาร ที่ซึ่งมนุษย์ใช้ในการแสดงความคิดเห็น อารมณ์ และประสบการณ์ การศึกษาคำศัพท์ สามารถศึกษาโดยการฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งการศึกษาผ่านทักษะทั้ง

4 นี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนภาษาประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในอนาคต (Nation, 1990) นอกจากนี้ Ghadessy (1979) กล่าวว่า การสอนคำศัพท์นั้น มีความสำคัญกว่าการสอนไวยากรณ์ เนื่องจากคำศัพท์เป็นพื้นฐานในการเรียนภาษา ถ้าจำนวนคำศัพท์ที่นักศึกษารู้มีจำนวนจำกัด จะส่งผลกระทบต่อ การเรียนภาษา

ด้วยความสำคัญของการศึกษาคำศัพท์ที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีการตั้งคำถามว่า ในภาษาอังกฤษมีคำศัพท์ทั้งหมดเท่าไร นักวิชาการหลายท่านได้พยายามหาคำตอบ และได้ข้อสรุปว่า คำศัพท์ภาษาอังกฤษมีประมาณ 600,000 ถึง 2,000,000 คำ (Schmitt, 2000) ด้วยจำนวนคำศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวนมาก จึงไม่มีความเป็นไปได้ที่จะศึกษาได้ครบทุกคำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการทำให้รับรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษง่ายขึ้น West (1953) ได้ศึกษาและคัดเลือกคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง (ESL) หรือเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) กระทั่งได้รายการคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 2,000 คำแรกที่พบบ่อย จากชุดข้อมูลจำนวน 2,000,000 – 5,000,000 คำ และรายการคำศัพท์นี้เป็นที่รู้จักและใช้อย่างแพร่หลายในชื่อ General Service List (GSL) ซึ่งรายการคำศัพท์นี้จะครอบคลุมคำศัพท์ในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 80

นอกจากนี้ Coxhead (2000) ได้พัฒนารายการคำศัพท์วิชาการ (Academic Word List, AWL) จากชุดข้อมูลที่รวบรวมจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษและวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ในประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 3,500,000 คำ กระทั่งได้รายการคำศัพท์วิชาการจำนวน 570 คำ ซึ่งรายการคำศัพท์วิชาการนี้จะครอบคลุมคำศัพท์ที่พบในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 10

อีกทั้ง Nation (2001) ได้แบ่งคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูง (High Frequency Words) คำศัพท์วิชาการ (Academic Words) คำศัพท์เทคนิค (Technical Words) และ คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานต่ำ (Low Frequency Words)



ดังนั้น การเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้สอนต้องคัดเลือก คำศัพท์ที่จะสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น การพิจารณาคำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูงหรือต่ำ นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนตัดสินใจว่าจะเลือกสอนคำศัพท์คำใดก่อนหรือหลัง อาจกล่าวได้ว่า รายการคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 2,000 คำแรกที่พบบ่อย (GSL) หรือ คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูง (High Frequency Words) และรายการคำศัพท์วิชาการ (AWL) จำนวน 570 คำ มีประโยชน์กับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนจะสามารถพบเห็นคำศัพท์เหล่านี้ได้จากสื่อหลายประเภท นอกจากนี้ ถ้าผู้เรียนรู้จัก ศึกษา และทำความเข้าใจ รายการคำศัพท์เหล่านี้ จะสามารถอ่านตำราภาษาอังกฤษได้เข้าใจ มากขึ้น เนื่องจากรายการคำศัพท์ทั้ง 2 รายการ นี้ ครอบคลุมคำศัพท์ที่พบในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 90

ดังนั้น คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูงจึงควรหยิบยกขึ้นมาสอนเป็นอันดับแรก (Nation, 1983) ยิ่งไปกว่านั้น คำศัพท์วิชาการจำเป็นต้องถูกนำมาสอนเช่นกัน เนื่องจากนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้อง รู้คำศัพท์เหล่านี้สำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาและระดับที่สูงขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการสำรวจและวิเคราะห์คำศัพท์ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชา ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 - 2555 ทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูง (High Frequency Words) คำศัพท์วิชาการ (Academic Words) คำศัพท์เทคนิค (Technical Words) และ คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานต่ำ (Low Frequency Words) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษต่อไปในอนาคต

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับปรุงพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555
2. ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับปรุงพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา
3. พัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา

## 3. ขอบเขตของการวิจัย

1. งานวิจัยนี้ทำการศึกษาจำนวนและความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนปรับปรุงพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555 ที่ได้จัดทำขึ้นและใช้ในการเรียนการสอนทั้ง 4 พื้นที่ ได้แก่ เพาะช่าง ศาลายา วังไกลกังวล และบพิธพิมุขจักรวรรดิ
2. ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ได้แก่ เนื้อหา ตัวอย่าง และแบบฝึกหัด ทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนปรับปรุงพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555
3. ชื่อเฉพาะ และตัวอักษรย่อ จะไม่ได้ถูกพิจารณาในการศึกษาครั้งนี้

#### 4. นิยามศัพท์

คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูง (High Frequency Words) “คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่พบบ่อย 2,000 คำแรก ซึ่งพบเห็นได้ในสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท”

คำศัพท์วิชาการ (Academic Words) “คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่พบบ่อยในงานเขียนด้านวิชาการ ซึ่งรวบรวมโดย Coxhead (2000) มีจำนวน 570 คำ”

คำศัพท์เทคนิค (Technical Words) “คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเฉพาะและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาในแขนงวิชาต่าง ๆ”

คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานต่ำ (Low Frequency Words) “คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ไม่ค่อยพบเห็นบ่อย มีจำนวนโดยประมาณ 87,000 ตระกูลคำศัพท์”

คำที่ให้ความหมาย (Content Words) “คำที่มีความหมายในตัวเองแม้ไม่ได้อยู่ในประโยค ได้แก่ คำนาม (arts, faculty, president) คำกริยา (study, paint, evaluate) คำคุณศัพท์ (wonderful, exciting, enormous) และคำวิเศษณ์ (hard, always, carefully)”

คำที่ทำให้ถูกไวยากรณ์ (Function Words) “คำที่ทำให้ประโยคถูกไวยากรณ์ เช่น คำสรรพนาม (her, mine, yourself) และคำบุพบท (at, of, in)”

ตระกูลคำศัพท์ (Word Family) “กลุ่มคำที่มีฐานจากศัพท์เดียว เช่น stimulate, stimulated, stimulates, stimulating, stimulation และ stimulant นับว่าเป็นคำในตระกูลเดียวกับเนื่องจากมาฐานศัพท์เดียวกันคือ ‘stimulate’ ”

จำนวนคำที่ปรากฏ (Word Token) “จำนวนคำทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอน ซึ่งทุกคำที่ปรากฏจะถูกรับ เช่น I would like to teach when I grow up. ซึ่งประโยคนี้ มีคำศัพท์ที่ปรากฏ 9 ครั้ง”



จำนวนคำศัพท์ที่พิมพ์ (Word Type) “จำนวนคำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอน เช่น *I would like to teach when I grow up* ซึ่งประโยคนี้มีคำศัพท์ที่ปรากฏ 8 คำ เนื่องจาก ‘I’ ปรากฏซ้ำ 2 ครั้ง ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ประโยคนี้มีคำที่ปรากฏทั้งหมด 9 คำ แต่มีคำศัพท์ที่ปรากฏทั้งหมด 8 คำ

เอกสารประกอบการสอน “เอกสารประกอบการสอนได้จัดทำขึ้นและใช้ในการเรียนการสอน ปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 – 2555 ทั้ง 4 พื้นที่ ได้แก่ เพาะช่าง ศาลายา วังไกลกังวล และบพิตรพิมุขจักรวรรดิ”

โปรแกรม VocabProfile “โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการวิเคราะห์ความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏ ในเอกสารประกอบการสอน ซึ่งคิดค้นโดย Paul Nation”

## 5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอน ปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 – 2555 แล้ว นำคำศัพท์ที่ได้มาพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา และนำความคิดเห็นขออาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา มาศึกษาและหาวิธีการสอนที่เหมาะสมต่อไป



## บทที่ 2

### ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ การรับรู้คำศัพท์ การเรียนการสอนคำศัพท์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จะถูกนำเสนอไว้ในบทนี้

#### 1. ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์

การเรียนรู้คำศัพท์นั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การรับรู้คำศัพท์และการใช้คำศัพท์ ซึ่งนักวิจัยหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของการรับรู้คำศัพท์และการใช้คำศัพท์ไว้แตกต่างกัน Haycraft (1978) ได้กล่าวว่า การรับรู้คำศัพท์คือ การที่ผู้เรียนรู้และเข้าใจคำศัพท์ที่พบในสื่อที่อ่าน แต่ไม่สามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง ในการตรงข้าม การใช้คำศัพท์คือ การที่ผู้เรียนสามารถออกเสียง พูด และเขียน คำศัพท์ที่ผู้เรียนรู้แล้วได้ถูกต้อง นอกจากนี้ (Gass & Gelinker, 2001) กล่าวว่า ความสามารถด้านคำศัพท์ยังเป็นปัญหาหลังในการเรียนภาษา สำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ดังนั้นผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถด้านภาษาที่สองอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสม ในทำนองเดียวกัน Gairns and Redman (1986) ได้อธิบายถึงการรับรู้คำศัพท์ไว้ว่า คือการที่ผู้เรียนรู้และนึกได้ขณะอ่านหรือฟังข้อความ และการใช้คำศัพท์ คือการที่ผู้เรียนสามารถใช้คำศัพท์ได้อย่างเหมาะสมขณะพูดและเขียนข้อความ

นอกจากนี้ Nation (1990) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนต้องรู้จักคำศัพท์และรู้จักความหมายของคำนั้น ๆ เพื่อที่จะใช้ได้ถูกเหมาะสมตามบริบท ผู้เรียนไม่เพียงแต่ต้องรู้และเข้าใจคำศัพท์เท่านั้น ผู้เรียนยังต้องสามารถใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอีกด้วย ดังนั้นผู้เรียนจะเรียนและฝึกฝนทักษะการฟังและอ่าน ซึ่งเป็นการรับรู้คำศัพท์ เพียงอย่างเดียว หรือเรียนและฝึกฝนทักษะด้านการพูดและเขียน ซึ่งเป็นการใช้คำศัพท์ เพียงอย่าง

เดียว อาจไม่เพียงพอ การเรียนคำศัพท์นั้น จำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกฝนทั้งการรับรู้คำศัพท์และการใช้คำศัพท์ จึงจะเกิดการพัฒนาทักษะด้านภาษาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

Laufer (1998) ได้ศึกษาการรับรู้คำศัพท์และการใช้คำศัพท์ โดยการเปรียบเทียบผู้เรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศอิสราเอล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 จำนวน 2 กลุ่ม ซึ่งผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษประมาณ 6 – 7 ปี ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีรู้คำศัพท์ถึง 3,500 คำ ซึ่งแตกต่างจากผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง 1,900 คำ จากผลการวิจัยนี้ ยืนยันว่า การที่ผู้เรียนเรียนภาษาในระดับที่สูงขึ้น ก็จะมีความรู้ด้านคำศัพท์เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

ในการเรียนรู้คำศัพท์นั้น ผู้เรียนจะต้องรู้จักองค์ประกอบพื้นฐานของคำ ซึ่งได้แก่ รูปแบบ ความหมาย และการนำไปใช้ ในการรู้จักรูปแบบของคำแต่ละคำนั้น ผู้เรียนจะต้องรู้จักทั้งรูปเขียน และ สกอตให้ถูกต้อง อีกทั้งผู้เรียนต้องออกเสียงคำนั้น ๆ ให้ถูกต้องด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ผู้เรียนยังต้องรู้ ความหมายของคำ ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย และที่สำคัญ ในการนำคำศัพท์ไปใช้นั้น ผู้เรียนต้องสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ รวมทั้งรู้จักคำประกอบรวมและกฎของการใช้ คำศัพท์นั้น ๆ ด้วย

ดังนั้น Nation (2001) จึงได้นำเสนอรูปแบบของการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งการรับรู้และการใช้ คำศัพท์ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกภาษา รูปแบบที่นำเสนอนี้ครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวกับ ความรู้เรื่องคำ ได้แก่ ความหมาย รูปแบบ และการนำไปใช้ ดังตาราง 1

### ตารางที่ 1: องค์ประกอบของการเรียนรู้คำศัพท์

Form	Spoken	R	What does the word sound like?	
		P	How is the word pronounced?	
	Written	R	What does the word look like?	
		P	How is the word written and spelled?	
	Word parts	R	What parts are recognizable in this word?	
		P	What word parts are needed to express this meaning?	
Meaning	Form and meaning	R	What meaning does this word form signal?	
		P	What word form can be used to express this meaning?	
	Concept and referents	R	What is included in the concept?	
		P	What items can the concept refer to?	
	Associations	R	What other words does this make us think of?	
		P	What other words could we use instead of this one?	
	Use	Grammatical and Functions	R	In what patterns does the word occur?
			P	In what patterns must we use this word?
		Collocations	R	What words or types of words occur with this one?
P			What words or types of words must we use with this one?	
Constraints on use (Register, frequency...)		R	Where, when, and how often would we expect to meet this word?	
			Where, when, and how often can we use this word?	

Note: In column 3, R = receptive knowledge, P = productive knowledge.

ที่มา: Nation (2001), น.27.

นอกจากนี้ Nation (2001) ได้แนะนำว่าผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้และเข้าใจในทุกองค์ประกอบของคำ ดังตารางที่ 2



**ตารางที่ 2: ความสัมพันธ์ของประเภทของความรู้ด้านคำศัพท์และประเภทของกิจกรรมการเรียนการสอน**

Kinds of Knowledge		Kinds of learning	Activities
Form		Implicit learning involving noticing	Repeated meeting as in repeated reading
Meaning		Strong explicit learning	Depth of processing through the use of images, elaboration, deliberate inference
Use	Grammar collocation	Implicit learning	Repetition
	Constraint on use	Explicit learning	Explicit guidelines and feedback

ที่มา: Nation (2001), น.35.

จากตารางที่ 2 จะพบว่าประเภทของการเรียนรู้คำศัพท์นั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเรียนรู้คำศัพท์ทางตรง (Explicit Learning) และการเรียนรู้คำศัพท์ทางอ้อม (Implicit Learning) อีกทั้งการเรียนรู้คำศัพท์แต่ละแบบนี้ จะมีกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหา เช่น การสอนความหมายของคำศัพท์ ควรให้วิธีการเรียนทางตรง โดยใช้กิจกรรม บรรยายอย่างละเอียด มีภาพประกอบ และมีตัวอย่างอ้างอิงอย่างชัดเจน

### 1.1 ความสำคัญ จำนวน และชนิดของคำศัพท์

#### ความสำคัญของคำศัพท์

คำศัพท์นั้น เป็นความรู้พื้นฐานของการเรียนรู้ภาษา โดยที่ผู้เรียนผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ควรจะต้องรู้คำศัพท์ในวงกว้าง ซึ่งนักวิจัยหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของคำศัพท์ไว้ ดังนี้



Ghadessy (1979) ได้กล่าวว่า คำศัพท์ที่มีความสำคัญยิ่งในการเรียนรู้ภาษา และเป็นสิ่งที่ผู้เรียนภาษาควรเรียนรู้เป็นสิ่งแรก และการเรียนรู้คำศัพท์ก็จำเป็นมากกว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ ถ้าผู้เรียนรู้คำศัพท์ในจำนวนจำกัด ก็จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาทักษะด้านภาษาเช่นกัน ในทำนองเดียวกัน Johnson and Johnson (2004) ได้แสดงความเห็นว่า การรู้คำศัพท์นั้นมีความจำเป็น เนื่องจากคำศัพท์เป็นความรู้พื้นฐานของการเรียนรู้ภาษา ดังนั้น ผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาทักษะด้านภาษา ควรต้องให้ความสำคัญในการเรียนรู้คำศัพท์อย่างจริงจัง ซึ่ง Zimmerman (1997) ได้แสดงความเห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยกล่าวเพิ่มเติมว่า ผู้สอนควรจะสอนให้ผู้เรียนรู้คำศัพท์เป็นสิ่งแรก

Nation (1990) ได้กล่าวว่า ทั้งผู้เรียนและผู้สอนต่างมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ คำศัพท์เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ภาษา ซึ่งผู้เรียนที่ความรู้สึกว่าการที่พวกเขาจำคำศัพท์น้อย จะส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษา ทั้งการรับรู้และการนำไปใช้ นอกจากนี้ Alexander (2008) ยังกล่าวว่า คำศัพท์ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อสาร และจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารได้

#### จำนวนของคำศัพท์

Richards (2000) ได้กล่าวว่า ได้มีการรวบรวมคำศัพท์ภาษาอังกฤษในสื่อสิ่งพิมพ์ และพบว่ามีประมาณ 400,000 ถึง 1,000,000 คำ ซึ่งใน Webster's third New International Dictionary (พจนานุกรมภาษาอังกฤษที่รวบรวมคำศัพท์ไว้มากที่สุด) มีคำศัพท์ประมาณ 114,000 คำ (Nation, 2001)

ผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ และภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง อาจต้องให้ความสนใจเรื่องจำนวนคำศัพท์ที่เจ้าของภาษารู้ เนื่องจากจำนวนนี้จะช่วยให้คาดเดาได้ว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ และภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ควรรู้คำศัพท์จำนวนเท่าใดจึงสามารถสื่อสารและใช้ภาษาได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษา ทั้งนี้ เจ้าของภาษาควรรู้คำศัพท์ประมาณ 20,000 คำ และจำนวนคำศัพท์จะเพิ่มขึ้น ประมาณ 1,000 คำ ทุกปี อีกทั้ง Nagy and Anderson (1984) ยังสนับสนุนว่า เจ้าของภาษาระดับอุดมศึกษาจะรู้คำศัพท์ประมาณ 20,000 คำ และจำนวนคำศัพท์จะเพิ่มขึ้น ประมาณ 1,000 – 2,000

คำ ทุกปี หรือ 3 – 7 คำ ทุกวัน ในทำนองเดียวกัน Goulden, Nation and Read (1990) ได้อ้างว่า เจ้าของภาษาจะรู้คำศัพท์ประมาณ 4,000 – 5,000 คำ เมื่ออายุประมาณ 5 ปี และจะรู้คำศัพท์ประมาณ 20,000 คำ เมื่อเรียนระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม Bauer and Nation (1993) ได้กล่าวว่า จำนวนคำศัพท์ ที่ผู้เรียนภาษานั้นแตกต่างกันไปตามความสามารถของผู้เรียน

Richards (2000) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศควรรู้คำศัพท์ประมาณ 20,000 คำ เพื่อที่จะได้ใช้ภาษาได้ในระดับเดียวกับเจ้าของภาษา และ Hill and Laufer (2003) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมปลายและอุดมศึกษาควรรู้คำศัพท์ประมาณ 1,500 – 4,000 คำ

#### *ชนิดของคำศัพท์*

Nation (2001) ได้แบ่งคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูง (High Frequency Words) คำศัพท์วิชาการ (Academic Words) คำศัพท์เทคนิค (Technical Words) และ คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานต่ำ (Low Frequency Words)

#### *คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูง (High Frequency Words)*

มีประโยชน์กับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนจะสามารถพบเห็นคำศัพท์เหล่านี้ได้จากสื่อหลายประเภท และคำศัพท์นี้ ครอบคลุมคำศัพท์ที่พบในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 80

#### *คำศัพท์วิชาการ (Academic Words)*

เป็นรายการคำศัพท์ที่ Coxhead (2000) ได้พัฒนารายการคำศัพท์วิชาการ (Academic Word List, AWL) จากชุดข้อมูลที่รวบรวมจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษและวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ในประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 3,500,000 คำ กระทั่งได้รายการคำศัพท์วิชาการจำนวน 570 คำ ซึ่งรายการคำศัพท์วิชาการนี้จะครอบคลุมคำศัพท์ที่พบในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 10

### คำศัพท์เทคนิค (Technical Words)

คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเฉพาะและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาในแขนงวิชาต่าง ๆ รายการคำศัพท์นี้จะพบประมาณ 1,000 คำ ในแต่ละสาขา และจะครอบคลุมคำศัพท์ในตำราภาษาอังกฤษประมาณร้อยละ 5

### คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานต่ำ (Low Frequency Words)

คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ไม่ค่อยพบเห็นบ่อย มีจำนวนโดยประมาณ 87,000 ตระกูลคำศัพท์ และจะครอบคลุมคำศัพท์ในตำราภาษาอังกฤษประมาณร้อยละ 5

## 2. การรับรู้คำศัพท์

การรู้คำศัพท์นั้น ได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ตามวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ดังนี้ การรับรู้คำศัพท์ทางตรง และการรับรู้คำศัพท์ทางอ้อม (Intentional or Incidental Learning; Direct or Indirect vocabulary Learning; และ Tutored or Untutored Learning)

Hatch and Brown (1995) แบ่งการเรียนรู้คำศัพท์ทางตรง (Intentional Learning) และการรับรู้คำศัพท์ทางอ้อม (Incidental Learning) ซึ่ง การเรียนรู้คำศัพท์ทางตรง (Intentional Learning) เป็นการเรียนที่ได้มีการออกแบบและวางแผนไว้แล้วจากทั้งผู้สอนและผู้เรียน ในขณะที่การรับรู้คำศัพท์ทางอ้อม (Incidental Learning) เป็นการรับรู้คำศัพท์โดยบังเอิญ ไม่มีการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่ง การรับรู้คำศัพท์ทางอ้อมนี้จะเหมาะกับผู้เรียนที่เป็นเจ้าของภาษาและผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมากกว่าผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

Nation (1990) ได้แบ่งการเรียนรู้คำศัพท์เป็น การรับรู้คำศัพท์ทางตรง (Direct Learning) และการรับรู้คำศัพท์ทางอ้อม (Indirect Learning) ซึ่งการรับรู้คำศัพท์ทางตรง (Direct Learning) เป็นเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ผ่านการเรียน ทำแบบฝึกหัด และกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน เช่น การเล่นเกม การเรียนรู้รายการคำศัพท์ การเดาคำศัพท์จากบริบท และการทำแบบฝึกหัด ในทางตรงกันข้าม การรับรู้





### ขั้นที่ 1 ขั้นพบคำศัพท์

ผู้เรียนรับรู้คำศัพท์ทางอ้อม จากการอ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือจากการฟังโทรทัศน์ และวิทยุ ซึ่งจำนวนความถี่ที่คำศัพท์ปรากฏนั้น จะมีผลต่อการตัดสินใจในการรับรู้คำศัพท์ในขั้นต่อไป

### ขั้นที่ 2 ขั้นรับรู้ตัวคำศัพท์

ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทั้ง ตัวสะกด การออกเสียง ชนิดของคำ คำเกิดร่วม และลักษณะอื่น ๆ ของคำศัพท์ที่ผู้เรียนได้พบ ถ้าผู้เรียนรู้จักลักษณะของคำศัพท์ดังกล่าวข้างต้นได้ดีแล้ว จะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดีมากขึ้น

### ขั้นที่ 3 ขั้นรับรู้ความหมาย

ผู้เรียนจะได้รับรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการรับรู้ความหมาย เช่น การสอบถามเจ้าของภาษา การสร้างภาพในใจและให้ความอธิบายด้วยตนเอง องค์กรที่ดี การรับรู้ความหมายของคำศัพท์นั้น ผู้เรียนควรรู้ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยด้วย

### ขั้นที่ 4 ขั้นรวมตัวคำศัพท์และความหมายเข้าด้วยกัน และจดจำ

ผู้เรียนสามารถรวมตัวคำศัพท์และความหมายเข้าด้วยกัน และจดจำคำศัพท์ได้ โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้บัตรคำ แบบฝึกหัดจับคู่ และเกมปริศนา ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งในการรับรู้คำศัพท์

### ขั้นที่ 5 ขั้นนำคำศัพท์ไปใช้

ผู้เรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับขั้นตอนนี้เป็นอย่างมาก เนื่องจากการสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมนั้น เป็นเป้าหมายของการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียน

### 3. การเรียนการสอนคำศัพท์

Seal (1991) ได้แบ่งการเรียนการสอนคำศัพท์เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การสอนคำศัพท์ที่อยู่ในแผนการสอน (Planned Activity) และการสอนคำศัพท์ที่ไม่อยู่ในแผนการสอน (Unplanned Activity) ซึ่งการสอนคำศัพท์ที่อยู่ในแผนการสอน (Planned Activity) นั้น ผู้สอนจะสอนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้วางแผนไว้ในแผนการสอน ในทางตรงกันข้าม การสอนคำศัพท์ที่ไม่อยู่ในแผนการสอน (Unplanned Activity) จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนต้องการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ที่ยอยู่นอกเหนือจากบทเรียนที่ผู้สอนได้เตรียมไว้ หรือผู้สอนเห็นว่าผู้เรียนจำเป็นต้องรู้คำศัพท์เพิ่มเติมจากในบทเรียนที่ได้วางแผนไว้

Nation (1990) ได้แบ่งการเรียนการสอนคำศัพท์เป็น 2 ประเภท เช่นกัน ได้แก่ วิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยตรง (Direct Method) และ วิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยอ้อม (Indirect Method) ซึ่งวิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยตรง (Direct Method) นั้น จะเน้นที่ตัวคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ส่วนวิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยอ้อม (Indirect Method) จะเน้นการศึกษาคำศัพท์ผ่านบริบทต่าง ๆ ที่คำศัพท์นั้นปรากฏอยู่ ซึ่ง Nagy (1997) ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ว่าวิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยตรง (Direct Method) มีสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง มากกว่าวิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยอ้อม (Indirect Method) ซึ่งเหมาะกับผู้เรียนที่เป็นเจ้าของภาษา

เพื่อที่จะพัฒนาจำนวนคำศัพท์ของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้น ผู้สอนควรสอนคำศัพท์ที่พบบ่อย และคำศัพท์ที่มีความยากให้แก่ผู้เรียน ซึ่งผู้สอนสามารถทำได้โดยการมอบหมายแบบฝึกหัดและการบ้าน อีกทั้งต้องแบ่งเวลาใน ชั้นเรียนสำหรับการเรียนรู้คำศัพท์ด้วย

จากการวิจัยหลายฉบับ พบว่า สำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น การพบคำศัพท์ใหม่ประมาณ 5 -16 ครั้งต่อคำ จะทำให้ผู้เรียนสามารถจำคำศัพท์นั้นได้ อีกทั้งผู้เรียนยังต้องการการรับรู้คำศัพท์ในเชิงลึกด้วย เนื่องจากบางครั้งผู้เรียนจำเป็นต้องถอดความคำศัพท์หรือวลีให้ละเอียดชัดเจน และการรับคำศัพท์เชิงลึกนี้ จะทำให้ผู้เรียนรับรู้



คำศัพท์ได้ดีมากขึ้น การจดจำความหมายคำศัพท์เป็นสิ่งจำเป็น และผู้เรียนควรบูรณาการคำศัพท์ ความหมาย และความรู้อื่นๆ เข้าด้วยกัน เพื่อจะได้สามารถนำมาใช้งานได้ทันทีที่ต้องใช้ภาษา

ในการพัฒนาการสอนคำศัพท์นั้น Carter (2012) ได้นำเสนอความคิดไว้หลายประการด้วยกัน ประการแรก ได้แก่ การสอนคำศัพท์นั้น ต้องสอนเพื่อความเข้าใจและการนำไปใช้ โดยการสอนเพื่อความเข้าใจนั้น จะเน้นที่กลยุทธ์ในการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและจำคำศัพท์ ในขณะที่การสอนเพื่อการนำไปใช้ จะเน้นที่กลยุทธ์การสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์ที่จดจำไว้มาใช้ให้เหมาะสมเมื่อถึงเวลา ประการที่สอง กล่าวคือ การจดจำเป็นสิ่งจำเป็นขั้นต้นในการเรียนรู้ภาษา ดังนั้น เทคนิคการสอนคำศัพท์ที่ทำให้เป็นเรียนเห็นภาพความหมายชัดเจน จึงเป็นวิธีการสอนที่ดีมากและจะทำให้ผู้เรียนจำความหมายของคำศัพท์ได้อย่างดี ประการที่สาม ได้แก่ การเรียนภาษาในช่วงต้นนั้น การศึกษาคำศัพท์จากรายการคำศัพท์เป็นสิ่งจำเป็น ประการที่สี่ กล่าวคือ สำหรับผู้เรียนภาษาในระดับสูง ผู้สอนสามารถเน้นย้ำถึงคำปรากฏร่วมของคำศัพท์นั้น ๆ ได้ด้วย ประการที่ห้า ผู้สอนควรสอนเทคนิคการเดาคำศัพท์จากบริบทแวดล้อมด้วย ประการที่หก ผู้สอนควรสอนวลีเฉพาะ คำที่เกิดร่วมกัน และสำนวน ต่าง ๆ ในทุกระดับ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จำเป็นต่อการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และประการที่เจ็ด การสอนคำศัพท์ทั้งในการพูดและการเขียนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะด้านการใช้ภาษาขั้นสูง

#### 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Para (2004) ได้ศึกษาและวิเคราะห์บทความวิจัยในสาขาวิศวกรรมโยธาสองสาขาย่อยคือสาขาโครงสร้างและสาขาขนส่ง โดยทำการศึกษากลุ่มคำหลักที่ปรากฏบ่อยมากในเนื้อความและที่ไม่ปรากฏอยู่ในบัญชีคำศัพท์พื้นฐาน (The GSL และบัญชีคำศัพท์ทางวิชาการ (The AWL) และศึกษาคำที่มักเกิดร่วมกันกับคำหลักที่ปรากฏบ่อยมากกับกลุ่มคำศัพท์ที่ไม่ปรากฏอยู่ในบัญชีคำศัพท์พื้นฐานและทางวิชาการ ทั้งนี้คำทั้งหมดที่พบจากการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็นสามกลุ่มได้แก่ 1) กลุ่มคำศัพท์พื้นฐานที่ตรงตามบัญชีคำศัพท์พื้นฐานซึ่งจัดทำไว้โดย Bauman และ Culligan (1995) 2) กลุ่มคำศัพท์ทางวิชาการที่ตรง

ตามบัญชีคำศัพท์ทางวิชาการซึ่งรวบรวมไว้โดย (Coxhead 2000) 3) กลุ่มคำศัพท์ที่ไม่ปรากฏในบัญชีคำศัพท์ทั้งสองประเภทดังกล่าวและเป็นกลุ่มคำศัพท์ที่ได้นำไปศึกษาหาค่าที่มักเกิดร่วมกันกับคำศัพท์แต่ละคำในกลุ่มที่สามนี้ด้วย โดยศึกษาจากเนื้อความของบทความวิจัยในสาขาโครงสร้างที่รวบรวมจากวารสารวิศวกรรมโยธาจำนวน 126 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อความของบทความวิจัยสาขาโครงสร้างจำนวน 68 ฉบับซึ่งรวบรวมจากวารสารวิศวกรรมโยธาสาขาโครงสร้างจำนวน 5 ชื่อ และสาขาขนส่งจำนวน 58 ฉบับ ซึ่งรวบรวมจากวารสารวิศวกรรมโยธา สาขาขนส่งจำนวน 5 ชื่อ วารสารทั้งหมดเหล่านี้ตีพิมพ์ในปี 2545 ค่าสถิติที่ใช้ในงานวิจัยคือ ค่าความถี่และเปอร์เซ็นต์ โดยใช้โปรแกรม WordSmith Tools ในการจำแนกคำศัพท์ตามความถี่ และพบว่ากลุ่มคำศัพท์พื้นฐานและกลุ่มคำศัพท์ทางวิชาการที่ปรากฏครอบคลุมอยู่ในเนื้อความมีค่าร้อยละใกล้เคียงกับค่าร้อยละที่รายงานไว้ในงานวิจัยของ Bauman และ Culligan (1995) และของ (Coxhead 2000) ตามลำดับ โดยที่กลุ่มคำศัพท์พื้นฐานที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ปรากฏครอบคลุมอยู่ในเนื้อความของบทความวิจัยทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 72.54 ส่วนกลุ่มคำศัพท์พื้นฐานซึ่งจัดทำไว้โดย Bauman และ Culligan (1995) ปรากฏครอบคลุมในเนื้อความของงานวิจัยระหว่างร้อยละ 78.10 และ 80.00 กลุ่มคำศัพท์ทางวิชาการที่รวบรวมได้ครอบคลุมอยู่ในเนื้อความทั้งหมดของงานวิจัยครั้งนี้คิดเป็นร้อยละ 12.46 ในขณะที่กลุ่มคำศัพท์ที่บรรจุอยู่ในบัญชีคำศัพท์ทางวิชาการปรากฏครอบคลุมเนื้อความทั้งหมดในงานวิจัยของ Coxhead คิดเป็นร้อยละ 10.00 ส่วนกลุ่มคำหลักที่ไม่ปรากฏในบัญชีคำศัพท์ทั้งสองดังกล่าวนั้น ปรากฏว่าครอบคลุมเนื้อความในบทความวิจัยคิดเป็นร้อยละ 15.00 % จากการศึกษาครั้งนี้พบว่ามีความคล้ายคลึงที่ปรากฏบ่อยมากในเนื้อความที่พบในสาขาโครงสร้างมีจำนวน 16 คำและในสาขาขนส่ง 19 คำ นอกจากนี้ยังพบว่าในเนื้อความของบทความวิจัยของสองสาขาย่อยนี้มีคำหลักที่ปรากฏซ้ำกันสองคำได้แก่ coefficient และ peak โดยที่คำศัพท์ทั้งสองคำนี้ใช้ในความหมายเหมือนกันในเนื้อความของบทความวิจัยทั้งสองสาขา แต่มีคำที่มักเกิดร่วมกันกับคำศัพท์สองคำนี้ที่แตกต่างกัน

Stæhr (2008) ได้ทำการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำศัพท์ที่ผู้เรียนรู้กับทักษะการฟัง การอ่านและการเขียน ของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า จำนวนคำศัพท์ที่ผู้เรียนรับรู้ มีความสัมพันธ์กับทักษะการอ่านและการเขียนในระดับมาก และสัมพันธ์กับทักษะการฟังในระดับปานกลาง ผู้วิจัยยังพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่รู้คำศัพท์ 2,000 คำ ของ GSL อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนที่รู้คำศัพท์ 2,000 คำ ของ GSL มีผลการสอบในทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียนในระดับดี ดังนั้น ผลการวิจัยนี้ยืนยันได้ว่า คำศัพท์ 2,000 คำ ของ GSL มีความสำคัญอย่างมากต่อผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

David (2008) ได้ศึกษาพัฒนาการการรับรู้คำศัพท์ของผู้เรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศ ในชั้นปีสุดท้ายของระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยยืนยันว่า จำนวนคำศัพท์ที่ผู้เรียนรับรู้ จะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ผู้เรียนได้ศึกษาภาษานั้น ๆ การเรียนรู้ภาษาจะสัมพันธ์กับความถี่ในการพบคำศัพท์ในแต่ละระดับชั้น

Webb & Ching-Shyang (2012) ได้ทำการวัดความรู้ด้านคำศัพท์ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในประเทศไต้หวัน จำนวน 116 คน โดยใช้ แบบทดสอบ Vocabulary Levels Test (VLT) แบบสองภาษา ทุกปีตลอดระยะเวลา 5 ปี ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนกลุ่มหนึ่งสามารถรับรู้คำศัพท์ได้เพียง 18 คำ ต่อปี ในขณะที่ผู้เรียนอีกกลุ่มหนึ่งสามารถรับรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นถึงปีละ 430 คำ และในที่สุดท้ายของการศึกษา พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 47 สามารถรับรู้คำศัพท์ 1,000 คำแรก ของ GSL ได้ และผู้เรียนร้อยละ 16 สามารถรับรู้คำศัพท์ 2,000 คำแรก ของ GSL ได้ จากงานวิจัยนี้ ทำให้ทราบว่าการเรียนรู้คำศัพท์ควรได้รับการเน้นย้ำและสอนอย่างจริงจังในสถานศึกษา

Webb (2008) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำศัพท์ที่ผู้เรียนรับรู้และจำนวนคำศัพท์ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ ผลการวิจัยพบว่าจำนวนคำศัพท์ที่ผู้เรียนรับรู้มีจำนวนมากกว่าจำนวนคำศัพท์ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ อีกทั้งผู้เรียนที่มีจำนวนคำศัพท์ที่รับรู้มาก จะมีแนวโน้มที่จะนำคำศัพท์ไปใช้ได้มากกว่าผู้เรียนที่มีจำนวนคำศัพท์ที่รับรู้่น้อย



Vongpumivich, Huang & Chang (2009) ได้รวบรวมคำศัพท์จากบทความวิจัยด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ จำนวน 5 บทความวิจัย เพื่อทำเป็นชุดข้อมูลจำนวน 1.5 ล้านคำ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า Applied Linguistics Research Articles Corpus ผลการวิจัยพบว่า มีคำศัพท์วิชาการ AWL ร้อยละ 11.17 ปรากฏในชุดข้อมูลนี้ และจากผลการวิจัยดังกล่าวยังพบว่า มีคำศัพท์วิชาการ AWL จำนวน 475 คำ และคำที่ไม่อยู่ในรายการคำศัพท์วิชาการ AWL จำนวน 128 คำ ที่มีความถี่ในการปรากฏอยู่ในช่วง 5 – 50 ครั้ง และคำศัพท์วิชาการที่พบส่วนใหญ่อยู่ในรายการย่อยที่ 1 และ 2 ของ AWL ส่วนคำศัพท์ที่พบที่ไม่อยู่ในรายการคำศัพท์วิชาการ AWL นั้น เป็นศัพท์เทคนิคในสาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษา ระเบียบวิธีการวิจัยด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ ชื่อประเทศ และชื่อภาษา

Coxhead (2012) ได้ทำการสำรวจคำศัพท์วิชาการ AWL และการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษ ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาเพิ่มเติม ในมหาวิทยาลัยในประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 14 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนทุกคนเห็นความสำคัญของคำศัพท์วิชาการในการเรียนระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนยังมีความตระหนักถึงผู้อ่านในขณะที่เขียนเรียงความและมีความตั้งใจสูงในการเลือกใช้คำศัพท์วิชาการให้เหมาะสมกับผู้อ่าน ซึ่งผู้เรียนได้ใช้เทคนิคที่หลากหลายในการผสมผสานคำศัพท์วิชาการและคำศัพท์เทคนิคในงานเขียนของผู้เรียน

Nakprakhon (2005), Dejtisak (2006), Panbanlame (2007), Chaipradit (2007) และ Manitayakul (2007) ได้ทำการสำรวจคำศัพท์วิชาการที่ปรากฏในงานเขียนประเภทต่าง ๆ และการวิจัยทั้งหมดพบว่า คำศัพท์วิชาการที่ปรากฏในทุกงานเขียนมีน้อยกว่าร้อยละ 10

Nakprakhon (2005) ได้ทำการสำรวจจำนวนคำศัพท์วิชาการในข่าวการเมือง จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เดอะเนชั่น และศัพท์วิชาการใดที่พบมาก 50 อันดับแรก โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างเป็นชุดข้อมูล จำนวน 122,811 คำ ผลการวิจัยพบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 5.7 ในข่าวการเมือง และคำศัพท์วิชาการ 50 อันดับแรกนั้น ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง นอกจากนี้ ยังพบคำศัพท์วิชาการ 513 คำ จาก 570 คำที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 90 อีกทั้ง คำศัพท์

วิชาการ 50 อันดับแรกนั้นนับว่าเป็นคำศัพท์ที่มีประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพราะเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของข่าว ซึ่งจะช่วยให้อ่านข่าวการเมืองได้เข้าใจมากขึ้น และยังเป็นคำศัพท์ที่สามารถพบได้ในหนังสือวิชาการทั่วไป ซึ่งถือเป็นกลุ่มคำศัพท์พื้นฐานที่มีประโยชน์ในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

Dejtisak (2006) ได้ทำการสำรวจจำนวนคำศัพท์วิชาการในข่าวกีฬา จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เดอะเนชั่น และศัพท์วิชาการใดที่พบมาก 50 อันดับแรก โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างเป็นชุดข้อมูล จำนวน 102,050 คำ ผลการวิจัยพบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 1.79 ในข่าวกีฬา และคำศัพท์วิชาการ 50 อันดับแรกนั้น ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬา

Panbanlame (2007) ได้ทำการสำรวจคำศัพท์วิชาการในข่าววิทยาศาสตร์ จากข่าวที่ปรากฏในเว็บไซต์ <http://www.bbc.co.uk> และ <http://www.cnn.com> ว่าศัพท์วิชาการใดที่พบมาก 50 อันดับแรก และความแตกต่างของคำศัพท์วิชาการที่พบใน 2 เว็บไซต์ โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างเป็นชุดข้อมูลจากทั้ง 2 เว็บไซต์ จำนวน 89,920 คำ และ จำนวน 110,119 คำ ตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่า ใน <http://www.bbc.co.uk> พบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 7 และ ใน <http://www.cnn.com> พบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 6 และผลการเปรียบเทียบคำศัพท์วิชาการทั้ง 2 เว็บไซต์ พบคำศัพท์วิชาการ จำนวน 422 คำ ที่ปรากฏอยู่ที่ทั้ง 2 เว็บไซต์

Chaipradit (2007) ได้ทำการสำรวจจำนวนคำศัพท์วิชาการในข่าวสุขภาพ จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เดอะเนชั่น และศัพท์วิชาการใดที่พบมาก 100 อันดับแรก โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างเป็นชุดข้อมูล จำนวน 237,133 คำ ผลการวิจัยพบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 4.94 ในข่าวสุขภาพ และคำศัพท์วิชาการ 100 อันดับแรกนั้น ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องสุขภาพ นอกจากนี้

Manitayakul (2007) ได้ทำการสำรวจจำนวนคำศัพท์วิชาการในข่าวเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 3.47 ในข่าวเศรษฐกิจ

### บทที่ 3

## ระเบียบวิธีการวิจัย

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ เนื้อหา ตัวอย่าง และแบบฝึกหัด ทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555 ที่ได้จัดทำขึ้นและใช้ในการเรียนการสอนทั้ง 4 พื้นที่ ได้แก่ เพาะช่าง ศาลายา วังไกลกังวล และบพิธพิมุขจักรวรรดิ ซึ่งชื่อเฉพาะ และตัวอักษรย่อ จะไม่ได้ถูกพิจารณาในการศึกษาครั้งนี้

### 2. กรอบทฤษฎีในการวิจัย

2.1 คำศัพท์วิชาการ (Academic Word List, AWL) ซึ่งพัฒนาโดย Coxhead (2000) โดยการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษและวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ในประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 3,500,000 คำ กระทั่งได้รายการคำศัพท์วิชาการจำนวน 570 คำ ซึ่งรายการคำศัพท์วิชาการนี้จะครอบคลุมคำศัพท์ที่พบในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 10

2.2 รายการคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง (ESL) หรือเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) 2,000 คำแรกที่พบบ่อย ซึ่งรวบรวมโดย West (1953) จากชุดข้อมูลจำนวน 2,000,000 – 5,000,000 คำ และรายการคำศัพท์นี้เป็นที่รู้จักและใช้อย่างแพร่หลายในชื่อ General Service List (GLS) ซึ่งรายการคำศัพท์นี้จะครอบคลุมคำศัพท์ในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 80



### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. โปรแกรมสำเร็จรูป VocabProfile ในการวิเคราะห์ความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอน โดย โปรแกรมสำเร็จรูป VocabProfile นี้ ได้แบ่งคำศัพท์ออกเป็น 4 กลุ่มตามความถี่ที่พบ
  - ระดับที่ 1 (Level 1) ประกอบด้วยคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำแรก
  - ระดับที่ 2 (Level 2) ประกอบด้วยคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำถัดมา คำที่ 1,001 – 2,000
  - ระดับที่ 3 (Level 3) ประกอบด้วยคำศัพท์คำศัพท์วิชาการ จำนวน 570 คำ
 และคำที่ไม่ปรากฏในทั้ง 3 ระดับ จะจัดอยู่ในกลุ่มที่ 4 นี้
2. แบบสอบถามกึ่งโครงสร้าง ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา

### 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ได้แก่ เนื้อหา ตัวอย่าง และแบบฝึกหัด ทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555 ที่ได้จัดทำขึ้นและใช้ในการเรียนการสอนทั้ง 4 พื้นที่ ได้แก่ เพาะช่าง ศาลายา วังไกลกังวล และบพิตรพิมุขจักรวรรดิ ซึ่งชื่อเฉพาะ และตัวอักษรย่อ จะไม่ได้ถูกพิจารณาในการศึกษาครั้งนี้ และทำการสัมภาษณ์อาจารย์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา

## 5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป VocabProfile ในการวิเคราะห์ความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ และศึกษาความคิดเห็นขออาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา โดยอภิปรายผลเชิงบรรยาย



## บทที่ 4

### ผลการวิจัย/ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ได้แก่ 1) วิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 – 2555 2) ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา และ 3) พัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา จะถูกนำเสนอ

#### 1. ผลวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 – 2555

จากการวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 – 2555 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป VocabProfile ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาตระกูลคำศัพท์ (Word Family), จำนวนคำที่ปรากฏ (Word Token) และ จำนวนคำศัพท์ที่พิมพ์ (Word Type)



ตารางที่ 3: จำนวนคำศัพท์ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ

รายการคำศัพท์	คำที่ปรากฏ (Word Token)		คำศัพท์ที่พิมพ์ (Word Type)		ตระกูลคำศัพท์ (Word Family)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
รายการที่ 1	42,310	79.1	6,825	49.6	789
รายการที่ 2	3,825	7.2	2,140	15.5	319
รายการที่ 3	1,805	3.4	1,180	8.6	186
รายการที่ 4	5,540	10.4	3,620	26.3	-
รวม	53,480		13,765		1,294

จากตารางที่ 3 พบว่าจำนวนคำศัพท์ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 13,765 คำ ซึ่งมีการปรากฏคำศัพท์ทั้งหมด 53,480 คำ เมื่อพิจารณาคำที่ปรากฏในแต่ละรายการ พบว่า ในรายการที่ 1 มีคำศัพท์ที่ปรากฏ 42,310 คำ คิดเป็นร้อยละ 79.1 ในรายการที่ 2 มีคำศัพท์ที่ปรากฏ 3,825 คำ คิดเป็นร้อยละ 7.2 ในรายการที่ 3 มีคำศัพท์ที่ปรากฏ 1,805 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.4 และ ในรายการที่ 4 มีคำศัพท์ที่ปรากฏ 5,540 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.4 และเมื่อพิจารณาถึงจำนวนคำศัพท์ที่พิมพ์ พบว่า ในรายการที่ 1 มีจำนวนคำศัพท์ที่พิมพ์ทั้งหมด 6,825 คำ คิดเป็นร้อยละ 49.6 ในรายการที่ 2 มีจำนวนคำศัพท์ที่พิมพ์ทั้งหมด 2,140 คำ คิดเป็นร้อยละ 15.5 ในรายการที่ 3 มีจำนวนคำศัพท์ที่พิมพ์ทั้งหมด 1,180 คำ คิดเป็นร้อยละ 8.6 และ ในรายการที่ 4 มีจำนวนคำศัพท์ที่พิมพ์ทั้งหมด 3,620 คำ คิดเป็นร้อยละ 26.3

กล่าวได้ว่า ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มีคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำแรก มากที่สุด 789 ตระกูลคำศัพท์ จากนั้นเป็นคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำถัดมา 319 ตระกูลคำศัพท์ และพบคำศัพท์วิชาการจำนวน 186 คำ

## 2. ผลการศึกษาความคิดเห็นขออาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา

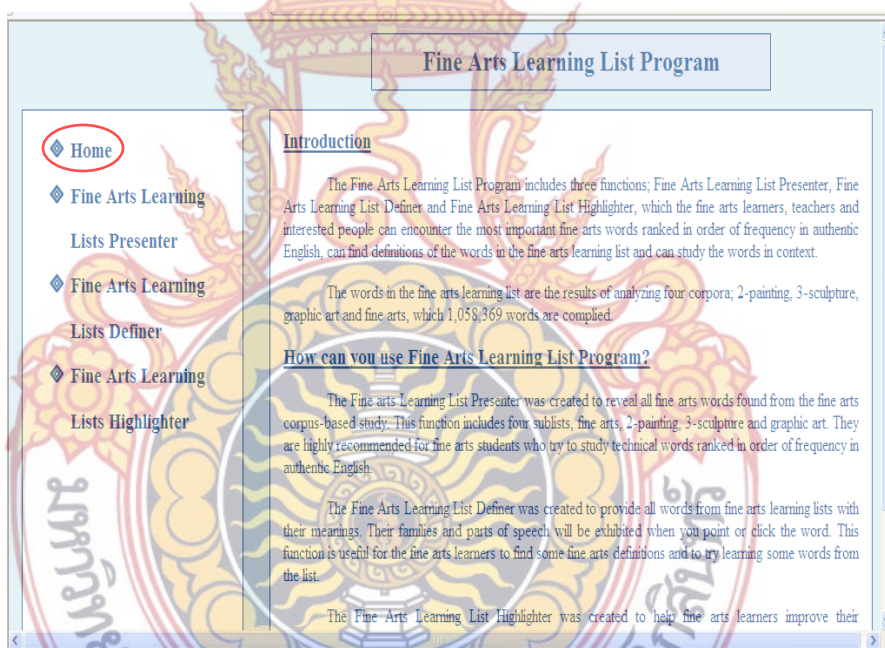
จากการสอบถามความคิดเห็นขออาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา พบว่าผู้สอนเห็นความสำคัญของคำศัพท์วิชาการในการเรียนระดับอุดมศึกษา โดยผู้สอนได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการสอน เช่น เทคนิคการสอนคำศัพท์ที่ทำให้เป็นเรียนเห็นภาพความหมายชัดเจน จึงเป็นวิธีการสอนที่ดีมากและจะทำให้ผู้เรียนจำความหมายของคำศัพท์ได้อย่างดี และมีความเห็นว่า การสอนความหมายของคำศัพท์ ควรให้วิธีการเรียนทางตรง โดยใช้กิจกรรม บรรยายอย่างละเอียด มีภาพประกอบ และมีตัวอย่างอ้างอิงอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ ผู้สอนยังมีวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนรับรู้คำศัพท์ทางอ้อม จากการอ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือจากการฟังโทรทัศน์และวิทยุ ซึ่งจำนวนความถี่ที่คำศัพท์ปรากฏนั้น จะมีผลต่อการตัดสินใจในการรับรู้คำศัพท์ในขั้นต่อไป จากนั้น สอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้ง ตัวสะกด การออกเสียง ชนิดของคำ คำเกิดร่วม และลักษณะอื่น ๆ ของคำศัพท์ที่ผู้เรียนได้พบ ถ้าผู้เรียนรู้จักลักษณะของคำศัพท์ดังกล่าวข้างต้นได้ดีแล้ว จะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดีมากขึ้น อีกทั้ง เพิ่มกลยุทธ์และกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อทำให้ผู้เรียนได้รับรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ในการรับรู้ความหมาย เช่น การสอบถามเจ้าของภาษา การสร้างภาพในใจและให้ความอธิบายด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม การรับรู้ความหมายของคำศัพท์นั้น ผู้เรียนควรรู้ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยด้วย จากนั้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถรวมตัวคำศัพท์และความหมายเข้าด้วยกัน และจดจำคำศัพท์ได้ โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้บัตรคำ แบบฝึกหัดจับคู่ และเกมปริศนา ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง ในการรับรู้คำศัพท์ และสุดท้าย เน้นย้ำให้ผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นเป้าหมายของการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียน

### 3. ผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา

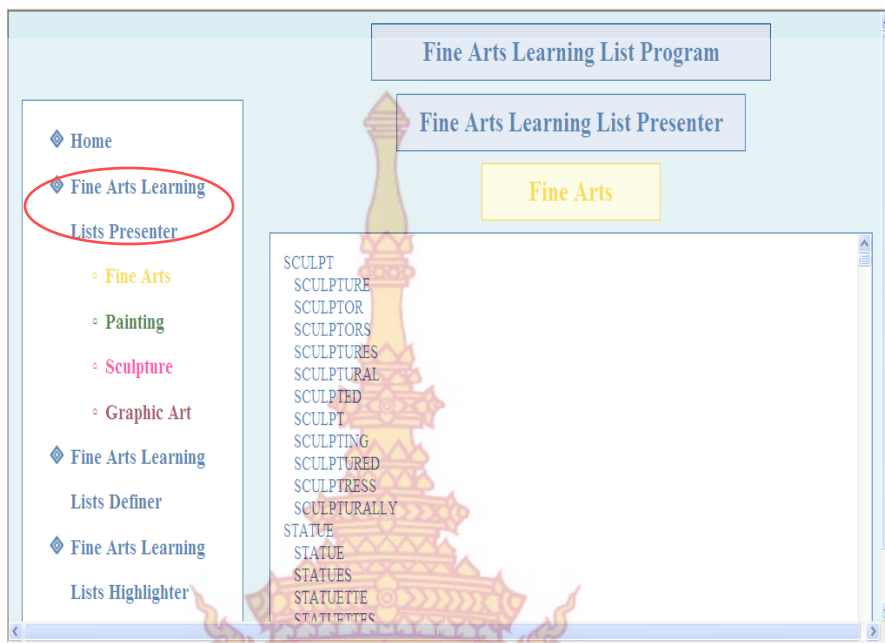
จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน และพบว่าผู้สอนเห็นความสำคัญของคำศัพท์วิชาการในการเรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมคำศัพท์วิชาการไว้เพื่อเป็นคู่มือและเพื่อความสะดวกในการเตรียมการสอน

นอกจากนี้ จากการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนคำศัพท์ ศึกษาความคิดเห็นและปัญหาในการสอนคำศัพท์ ผู้วิจัยจึงได้สร้างโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งนักศึกษาสามารถศึกษาคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ที่ <http://www.fine-arts.dx.am> ซึ่งมีลักษณะและการใช้งานดังนี้



ภาพที่ 2: หน้าหลักของ Fine Arts Learning List Program

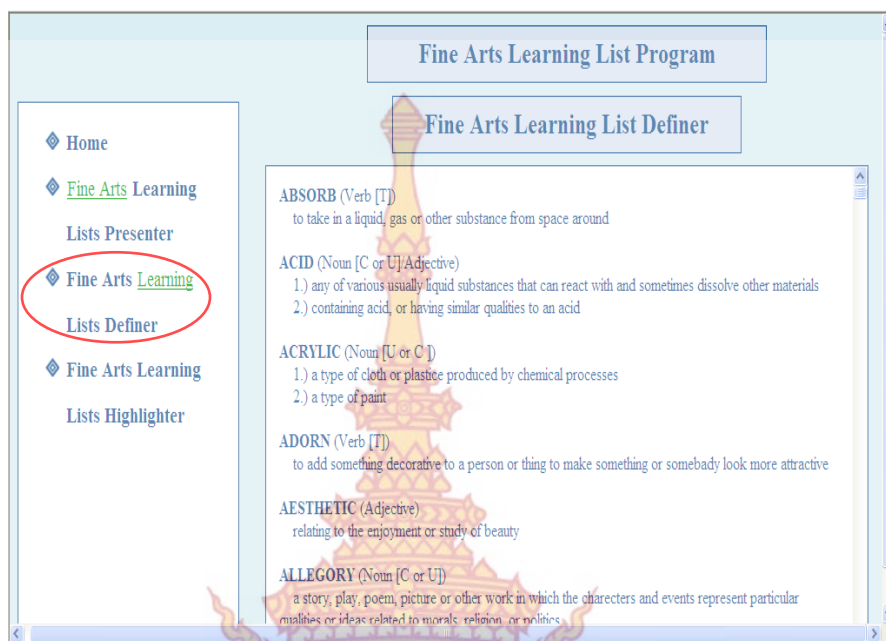




ภาพที่ 3: Fine Arts Learning List Presenter

ผู้เรียนสามารถใช้ Fine Arts Learning List Presenter ในการศึกษาคำศัพท์ในสาขาที่ต้องการ ซึ่งเรียงลำดับตามความถี่

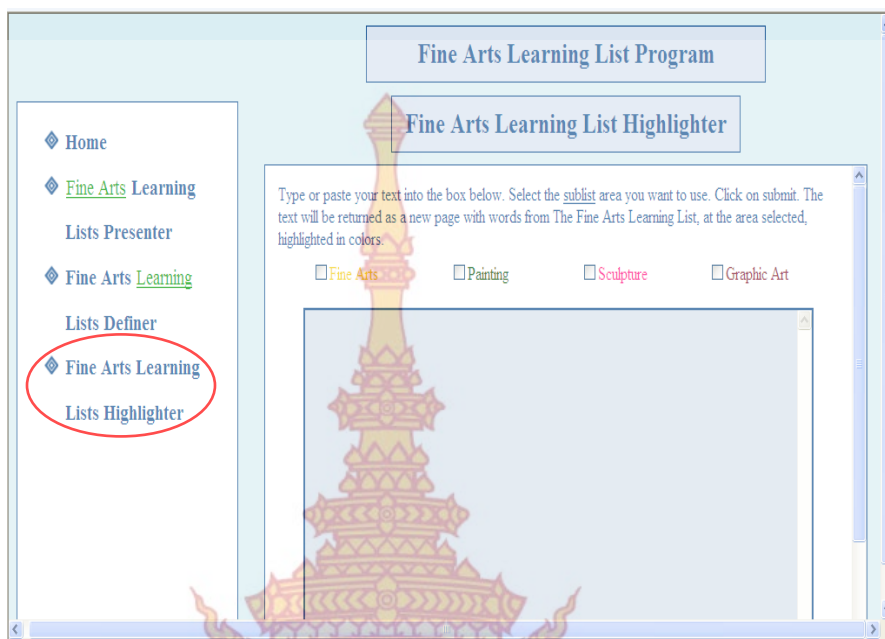




ภาพที่ 4: Fine Arts Learning List Definer

ผู้เรียนสามารถใช้ Fine Arts Learning List Definer ในการศึกษาความหมายและชนิดของ คำศัพท์ในสาขาที่ต้องการ ซึ่งผู้วิจัยได้เรียงลำดับคำศัพท์ตามลำดับตัวอักษร





ภาพที่ 5: Fine Arts Learning List Highlighter

ผู้เรียนสามารถใช้ Fine Arts Learning List Highlighter ในการสำรวจคำศัพท์ในสาขาที่ต้องการ ในงานเขียนต่าง ซึ่งผู้เรียนสามารถศึกษาคำศัพท์ทางอ้อมผ่านบริบทต่าง ๆ ระหว่างการฝึกทักษะการอ่าน





## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 - 2555 2) ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา และ 3) พัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้ 1) ทำการศึกษาจำนวนและความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2553 - 2555 ที่ได้จัดทำขึ้นและใช้ในการเรียนการสอนทั้ง 4 พื้นที่ ได้แก่ เพาะช่าง ศาลาयाวังไกลกังวล และบพิตรพิมุขจักรวรรดี 2) ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ ได้แก่ เนื้อหา ตัวอย่าง และแบบฝึกหัด ทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ปีการศึกษา 2553 - 2555 และ 3) ชื่อเฉพาะ และตัวอักษรย่อ จะไม่ได้ถูกพิจารณาในการศึกษาครั้งนี้

## 1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป VocabProfile ในการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มีคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำแรก มากที่สุด 789 ตระกูลคำศัพท์ จากนั้นเป็นคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำถัดมา 319 ตระกูลคำศัพท์ และพบคำศัพท์วิชาการจำนวน 186 คำ และเมื่อสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา พบว่า ผู้สอนเห็นความสำคัญของคำศัพท์วิชาการในการเรียนระดับอุดมศึกษา โดยผู้สอนได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการสอน เช่น เทคนิคการสอนคำศัพท์ที่ทำให้เป็นเรียนเห็นภาพความหมายชัดเจน จึงเป็นวิธีการสอนที่ดีมากและจะทำให้ผู้เรียนจำความหมายของคำศัพท์ได้อย่างดี และมีความเห็นว่า การสอนความหมายของคำศัพท์ ควรให้วิธีการเรียนทางตรง โดยใช้กิจกรรม บรรยายอย่างละเอียด มีภาพประกอบ และมีตัวอย่างอ้างอิงอย่างชัดเจน อีกทั้งผู้วิจัยได้รวบรวมคำศัพท์วิชาการไว้เพื่อเป็นคู่มือและเพื่อความสะดวกในการเตรียมการสอน นอกจากนี้ จากการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนคำศัพท์ ศึกษาความคิดเห็นและปัญหาในการสอนคำศัพท์ ผู้วิจัยจึงได้สร้างโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งนักศึกษาสามารถศึกษาคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ที่ <http://www.fine-arts.dx.am>

## 2. การอภิปรายผลการวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555

จากการวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์และความถี่ของคำศัพท์ทั้ง 4 กลุ่ม ที่พบในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป VocabProfile ในการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มีคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำแรก มากที่สุด 789 ตระกูลคำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 79.1 จากนั้นเป็นคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำถัดมา 319 ตระกูลคำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 7.2 และพบคำศัพท์วิชาการจำนวน 186 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.4

ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับทฤษฎีของ Nation (2001) ที่กล่าวไว้ว่า คำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้งานสูง (High Frequency Words) หรือคำศัพท์ที่พบบ่อย 1,000 คำแรก ซึ่งมีประโยชน์กับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนจะสามารถพบเห็นคำศัพท์เหล่านี้ได้จากสื่อหลายประเภท และคำศัพท์นี้ ครอบคลุมคำศัพท์ที่พบในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 80 โดยผลการวิเคราะห์คำศัพท์กลุ่มนี้ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555 พบร้อยละ 79.1 ซึ่งใกล้เคียงกับทฤษฎีที่กล่าวไว้ข้างต้น

นอกจากนี้ คำศัพท์วิชาการ ซึ่งเป็นรายการคำศัพท์ที่ Coxhead (2000) ได้พัฒนารายการคำศัพท์วิชาการ (Academic Word List, AWL) จากชุดข้อมูลที่รวบรวมจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษและวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ในประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 3,500,000 คำ กระทั่งได้รายการคำศัพท์วิชาการจำนวน 570 คำ ซึ่งรายการคำศัพท์วิชาการนี้จะครอบคลุมคำศัพท์ที่พบในตำราภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 10 จากการวิเคราะห์คำศัพท์กลุ่มนี้ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2553 – 2555 พบเพียง 186 คำ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.4 ซึ่งน้อยกว่ามาตรฐานที่ Coxhead (2000) ได้อภิปรายไว้

อย่างไรก็ดี ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Nakprakhon (2005), Dejitsak (2006), Panbanlame (2007), Chaipradit (2007) และ Manitayakul (2007) ซึ่งได้ทำการสำรวจคำศัพท์วิชาการที่ปรากฏในงานเขียนประเภทต่าง ๆ และการวิจัยทั้งหมดพบว่า คำศัพท์วิชาการที่ปรากฏในงานเขียนมีน้อยกว่าร้อยละ 10 โดย Nakprakhon (2005) ได้ทำการสำรวจจำนวนคำศัพท์วิชาการในข่าวการเมือง จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เดอะเนชั่น และศัพท์วิชาการใดที่พบมาก 50 อันดับแรก ผลการวิจัยพบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 5.7 ในข่าวการเมือง และคำศัพท์วิชาการ 50 อันดับแรกนั้น ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง Dejitsak (2006) ได้ทำการสำรวจจำนวนคำศัพท์วิชาการในข่าวกีฬา จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เดอะเนชั่น และศัพท์วิชาการใดที่พบมาก 50 อันดับแรก ผลการวิจัยพบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 1.79 ในข่าวกีฬา และคำศัพท์วิชาการ 50 อันดับแรกนั้น ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬา Panbanlame (2007) ได้ทำการสำรวจคำศัพท์วิชาการในข่าววิทยาศาสตร์ จากข่าวที่ปรากฏในเว็บไซต์ <http://www.bbc.co.uk> และ <http://www.cnn.com> ว่าศัพท์วิชาการใดที่พบมาก 50 อันดับแรก และความแตกต่างของคำศัพท์วิชาการที่พบใน 2 เว็บไซต์ ผลการวิจัยพบว่า ใน <http://www.bbc.co.uk> พบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 7 และ ใน <http://www.cnn.com> พบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 6 Chaipradit (2007) ได้ทำการสำรวจจำนวนคำศัพท์วิชาการในข่าวสุขภาพ จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เดอะเนชั่น และศัพท์วิชาการใดที่พบมาก 100 อันดับแรก ผลการวิจัยพบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 4.94 ในข่าวสุขภาพ และ Manitayakul (2007) ได้ทำการสำรวจจำนวนคำศัพท์วิชาการในข่าวเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบคำศัพท์วิชาการร้อยละ 3.47 ในข่าวเศรษฐกิจ

### 3. การอภิปรายผลการการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอ คำศัพท์ในเอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ใน เอกสารประกอบการสอนปรับพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และปัญหาในการสอนคำศัพท์แก่นักศึกษา พบว่า ผู้สอนเห็นความสำคัญของคำศัพท์วิชาการในการเรียนระดับอุดมศึกษา โดยผู้สอนได้ประยุกต์ใช้เทคนิค ต่าง ๆ ในการสอน เช่น เทคนิคการสอนคำศัพท์ที่ทำให้เป็นเรียนเห็นภาพความหมายชัดเจน จึงเป็นวิธีการ สอนที่ดีมากและจะทำให้ผู้เรียนจำความหมายของคำศัพท์ได้อย่างดี และมีความเห็นว่า การสอน ความหมายของคำศัพท์ ควรให้วิธีการเรียนทางตรง โดยใช้กิจกรรม บรรยายอย่างละเอียด มีภาพประกอบ และมีตัวอย่างอ้างอิงอย่างชัดเจน

จากผลการศึกษา สอดคล้องกับทฤษฎีของ Nation (2001) ซึ่งกล่าวไว้ว่าประเภทของการเรียนรู้ คำศัพท์นั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเรียนรู้คำศัพท์ทางตรง (Explicit Learning) และการ เรียนรู้คำศัพท์ทางอ้อม (Implicit Learning) อีกทั้งการเรียนรู้คำศัพท์แต่ละแบบนี้ จะมีกิจกรรมการ เรียนการสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหา เช่น การสอนความหมายของคำศัพท์ ควรให้วิธีการเรียน ทางตรง โดยใช้กิจกรรม บรรยายอย่างละเอียด มีภาพประกอบ และมีตัวอย่างอ้างอิงอย่างชัดเจน นอกจากนี้ Nation (2001) ได้แนะนำว่าผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้และเข้าใจในทุกองค์ประกอบของคำ

นอกภาษาศาสตร์หลายท่าน ได้แบ่งการรู้คำศัพท์ออกเป็น 2 ลักษณะ ตามวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ดังนี้ การรับรู้คำศัพท์ทางตรง และการรับรู้คำศัพท์ทางอ้อม (Intentional or Incidental Learning; Direct or Indirect vocabulary Learning; และ Tutored or Untutored Learning) ซึ่งจากการศึกษา ความคิดเห็นอาจารย์ผู้สอน พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการรับรู้คำศัพท์ทางตรง ซึ่ง Hatch and Brown (1995) กล่าวว่าการเรียนรู้คำศัพท์ทางตรง (Intentional Learning) เป็นการเรียนรู้ที่

ได้มีการออกแบบและวางแผนไว้แล้วจากทั้งผู้สอนและผู้เรียน Nation (1990) กล่าวว่า การรับรู้คำศัพท์ทางตรง (Direct Learning) เป็นเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ผ่านการเรียน ทำแบบฝึกหัด และกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน เช่น การเล่นเกม การเรียนรู้รายการคำศัพท์ การเดาคำศัพท์จากบริบท และการทำแบบฝึกหัด ในทางตรงกันข้าม Klien (1986) ได้เสนอว่า การรับรู้คำศัพท์ทางตรง (Tutored Learning) ผู้เรียนจะได้เรียนรู้คำศัพท์อย่างเป็นระบบจากผู้สอน โดยใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย

#### 4. การอภิปรายผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา

จากผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฝึกฝนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมคำศัพท์วิชาการไว้เพื่อเป็นคู่มือและเพื่อความสะดวกในการเตรียมการสอน นอกจากนี้ จากการศึกษา รูปแบบการเรียนการสอนคำศัพท์ ศึกษาความคิดเห็นและปัญหาในการสอนคำศัพท์ ผู้วิจัยจึงได้สร้างโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งนักศึกษาสามารถศึกษาคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ที่ <http://www.fine-arts.dx.am> โดยโปรแกรมนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ ผู้สอนสามารถใช้โปรแกรมดังกล่าวเพื่อเตรียมการสอนคำศัพท์ทางตรง และสามารถใช้เป็นสื่อให้นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากกิจกรรมต่าง ๆ ทางอ้อม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนการสอนคำศัพท์ที่ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กล่าวไว้ เช่น Seal (1991) ได้แบ่งการเรียนการสอนคำศัพท์เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การสอนคำศัพท์ที่อยู่ในแผนการสอน (Planned Activity) และการสอนคำศัพท์ที่ไม่อยู่ในแผนการสอน (Unplanned Activity) ซึ่งการสอนคำศัพท์ที่อยู่ในแผนการสอน (Planned Activity) นั้น ผู้สอนจะสอนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้วางแผนไว้ในแผนการสอน ในทางตรงกันข้าม การสอนคำศัพท์ที่ไม่อยู่ในแผนการสอน (Unplanned Activity) จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนต้องการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ที่อยู่นอกเหนือจากบทเรียนที่ผู้สอนได้เตรียมไว้ หรือผู้สอนเห็นว่าผู้เรียนจำเป็นต้องรู้คำศัพท์เพิ่มเติมจากในบทเรียนที่ได้วางแผนไว้ นอกจากนี้ Nation (1990) ได้



แบ่งการเรียนการสอนคำศัพท์เป็น 2 ประเภท เช่นกัน ได้แก่ วิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยตรง (Direct Method) และ วิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยอ้อม (Indirect Method) ซึ่ง วิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยตรง (Direct Method) นั้น จะเน้นที่ตัวคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ส่วนวิธีการเรียนการสอนคำศัพท์โดยอ้อม (Indirect Method) จะเน้นการศึกษาคำศัพท์ผ่านบริบทต่าง ๆ

## 5. ข้อเสนอแนะ

ผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ ทั้งด้านการรับรู้คำศัพท์และการเรียนการสอนคำศัพท์นั้น สามารถศึกษาและวิจัยตามแนวทางของการวิจัยนี้ได้ โดยผู้สนใจสามารถรวบรวมข้อมูลจำนวนมากขึ้น อีกทั้งสามารถศึกษาคำศัพท์ประเภทต่าง ๆ ที่ปรากฏในภาษาพูด ซึ่งอาจได้ผลการวิจัยที่แตกต่างจากผลการวิจัยนี้ นอกจากนี้ ผู้สนใจสามารถศึกษาลักษณะต่าง ๆ ของการรับรู้คำศัพท์ได้ เช่น ศึกษาการใช้คำศัพท์และคำปรากฏร่วม ของคำศัพท์ประเภทต่าง ๆ เป็นต้น



## บรรณานุกรม

### ภาษาไทย

ฟาฏินา วิศัลเลขา. “พัฒนาภาษาอังกฤษ เตรียมเด็กไทยสู่เวทีโลก.”

<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=21571&Key=hotnews>.

### ภาษาอังกฤษ

Alexander, F. (2008). **Understanding Vocabulary**. Retrieved January 7, 2013, from

<http://content.scholastic.com/browse/article.jsp?id=4509>.

Bauer, L., & Nation, P. (1993). Word families. **International Journal of Lexicography**, 6, 253-279.

Bauer, L., & Renouf, A. (2001). A Corpus-Based Study of Compounding in English. **Journal of English Linguistics**, June 2001(29), 101-123.

Bauman, J., & Culligan, B. (1995). **About the General Service List**. Retrieved from <http://jbauman.com/aboutgsl.html>

Carter, R. (2012). **Vocabulary applied linguistic perspectives**. Oxon: Routledge.

Chaipradit, P. (2007). **A study of academic vocabulary in health news**. Master's project, M.A. (English). Bangkok: Srinakharinwirot University, Photocopied.

Coxhead, A. (2000). A new academic word list. **TESOL Quarterly**, 34(2), 213-238.

\_\_\_\_\_. (2012). Academic Vocabulary, Writing and English for Academic Purposes: Perspective from Second Language Learners. **RELJ Journal**, 43(1), 137-145.

- Dejtisak, M. (2006). **A study of academic vocabulary in sports news: A corpus-based study**. Master's project, M.A. (English). Bangkok: Srinakharinwirot University, Photocopied.
- David, A. (2008). Vocabulary breadth in French L2 learners. **Language Learning Journal**. 36(2), 167-180.
- Gairns, R., & Redman, S. (1986). **Working with Words: A Guide to Teaching and Learning Vocabulary**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gass, S.M., & Selinker, L. (2001). **Second language acquisition**. (2<sup>nd</sup> ed.). London: Lawrence Erlbaum Association.
- Ghadessy, M. (1979). Word Lists and Material Preparation: A New Approach. **English Teaching Forum**. 17(1), 24-27.
- Goulden, R., Nation, P., & Read, J. (1990). How large can a receptive vocabulary be?. **Applied Linguistics**. 11, 341-363.
- Haycraft, J. (1978). **An introduction to English language teaching**. London: Longman.
- Hatch, E., & Brown. C. (1995). **Vocabulary, Semantics and Language Education**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hill, M., & Laufer, B. (2003). Type of task, time-on-task and electronic dictionaries in incidental vocabulary acquisition. **International Review of Applied Linguistics in Language Teaching**. 41(2), 87-106.



- Johnson, C., & Johnson, D. (2004). **The Importance of Vocabulary Development**. Retrieved January 24, 2013, from [http://www.epsbooks.com/flat/newsletter/vo105/vo105iss01/Vocabulary\\_Development.pdf](http://www.epsbooks.com/flat/newsletter/vo105/vo105iss01/Vocabulary_Development.pdf).
- Klein W. (1986). **Second language acquisition**. New York: Cambridge University Press.
- Laufer, B. (1998). The development of passive and active vocabulary in a second Language: Same of different?. **Applied Linguistics**. 19(2), 255-271.
- Lyons, J. (1977). **Semantics**. New York: Cambridge University Press.
- Manitayakul, C. (2007). **A study of academic vocabulary in economic news: A corpus-based study**. Master's project, M.A. (English). Bangkok: Srinakharinwirot University, Photocopied.
- Nagy, W. E., & Anderson, R. C. (1984). "How many words are There in Printed School English?," **Reading Research Quarterly**. 19(3), 304-330.
- Nakprakhon, B. (2005). **Academic vocabulary in political reports: A corpus-based study**. Master's project, M.A. (English). Bangkok: Srinakharinwirot University, Photocopied.
- Nation, P. (1990). **Teaching and learning vocabulary**. Massachusetts: Heinle and Heinle Publishers.
- \_\_\_\_\_. (2001). **Learning vocabulary in another language**. Cambridge: Cambridge University Press.
- \_\_\_\_\_. (1983) "Learning vocabulary." **New Zealand Language Teacher**. 9(1), 10-11.
- Nault, W.H. (1982). **Word power**. Chicago: World Boo; Chidcraft International, Inc.

- Panbanlame, L. (2007). **A study of academic words in science news: A corpus-based study**. Master's project, M.A. (English). Bangkok: Srinakharinwirot University, Photocopied.
- Para, C. (2004). **A corpus study of high-frequency words in civil engineering research articles: sub-disciplinary differences between structure and transportation**. Thesis, M.A. (Applied Linguistics). Bangkok: Mahidol University, Photocopied.
- Read, J. (2000). **Assessing vocabulary**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Richards, A. (2000). **Second Language Acquisition**. New York: Cambridge University Press.
- Schmitt, N. (2000). **Vocabulary in language teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Seal, B.D. (1991). Vocabulary learning and teaching. In Celce-Murcia, M. (Ed.), **Teaching English as a foreign or second language**. (pp. 296-312). New York: Newbury House.
- Stæhr, L.S. (2008). Vocabulary size and the skills of listening, reading and writing. **Language Learning Journal**. 36(2), 139-152.
- Vongpumivitch, V., Huang, J., & Chang, Y. (2009). Frequency Analysis of the Words in the Academic Word List (AWL) and Non-AWL Content Words in Applied Linguistics Research Papers. **English for Specific Purposes**. 28(1), 33-41.
- Webb, S.A. (2008). Receptive and productive vocabulary sizes of L2 learners. **Studies in Second Language Acquisition**. 30(1), 79-95.

Webb, S. A., & Ching-Shyang, A. (2012). Second Language Vocabulary Growth. *RELC Journal*. 43(1), 113-126.

West, M. (1953). *A General Service List of English Words*. London: Longman.

Zimmerman, C.B. (1997). Historical trends in second language vocabulary instruction. In

Coady, J., & Huckin, T. (Eds.), *Second language vocabulary acquisition*. (pp. 5-19). Cambridge: Cambridge University Press.





## ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ นางจินตนา ฉัตรบูรณานันท์
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

86 ถนนตรีเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์ 02-623-8790 ต่อ 6502

#### 4. ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สาขาภาษาศาสตร์, พ.ศ. 2558

ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาภาษาอังกฤษ, พ.ศ. 2547

ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สาขาภาษาอังกฤษ, พ.ศ. 2541



## ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัลยา นามสงวน
2. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้  
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา  
86 ถนนตรีเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200  
โทรศัพท์ 02-623-8790 ต่อ 6502
4. ประวัติการศึกษา  
ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาอาชีวศึกษา, พ.ศ. 2554  
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขาสังคมศึกษา, พ.ศ. 2540  
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สาขาสังคมศึกษา, พ.ศ. 2537



## ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ นางสาวอังคณา ชัยเดชโกสิน
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้  
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา  
86 ถนนตรีเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200  
โทรศัพท์ 02-623-8790 ต่อ 6502
4. ประวัติการศึกษา  
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาสถิติประยุกต์, พ.ศ. 2547  
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขาสถิติ, พ.ศ. 2541

